

НОВЕ
видаання

A young boy with short brown hair and light eyes is the central focus. He is wearing a tan Scout jacket with a green and brown striped neckerchief. The jacket has several patches: a fleur-de-lis on the left chest, a patch that says "SLOVAK REPUBLIC" on the right chest, and a patch on the left sleeve that says "FEDERATION OF SLOVAK SCOUTS". He is holding a flaming torch in his right hand, which is lit with a bright yellow and orange flame. The background is dark, making the boy and the torch stand out.

НОВАЧОК

**SLOVENSKÝ
SKAUTING**

НОВАЧОК

Автори: Pavel Hrica, Martin Benko, Zuzana Šugereková, Stanislava Horváthová, Pavol Šveda, Filip Lafférs, Marek Richter, Ján Mitřík, Magdaléna Kováčiková, Zdenka Verešová, Adam Brodanský, Jakub Bežilla

Обкладинка: Roman Kortiš

Фото: Pavol Šveda (5 угорі, 6 угорі, 7, 31 праворуч, 34, 40 унизу, 44), NASA (6, 14 угорі, 30 унизу), Romain DUBOIS (6), Bengt Nyman (6), TASR – Pavel Neubauer (6, 27), Jiří Jiroutek (6), WSB (8, 9, 12 угорі ліворуч, 12 угорі праворуч, 12 посередині, 13 посередині ліворуч і праворуч), E. E. Caney Photo (8 посередині), J. Angus Hamilton (8 унизу), Library of Congress (9 унизу), Wikimedia Commons (10 угорі, 12 посередині ліворуч, 20, 21, 25 угорі, 26), heritage.scouts.org.uk (10 посередині, 12 унизу), архів бр. Petříčka (10 унизу), standardregister.co.uk (11 угорі), Národní Muzeum ČR (11 посередині), архів Csemi Szilárd – Kismedve (11 унизу), архів Tíbor Grandtner/архів HK SLSK (13 угорі), архів HK SLSK (13 унизу, 17), архів SLSK (14 посередині ліворуч і праворуч), Jean-Pierre Pouteau/WOSM (15 угорі), Rhiannon Clarke/WSB (15 посередині ліворуч), Prokop Laichter (15 посередині праворуч), Jamie Gray (15 унизу), Radovan Stoklasa (18, 40 угорі, 43), Etnografiska museet (22), Lomen Bros./Nasjonalbiblioteket (23 зліва), Riksarkivet (23 справа), Rogier van der Weyden/National Gallery of Art, Washington, D. C. (24), Dian Fossey Gorilla Fund International (25 вгору), Sarel Kromer (25 вниз), Ivan Kužilevský (28), Jean Pichore/Musée Dobrée (29), Marián Suvák (31 зліва, 32, 36-39, 45 угорі, 46-49), Michal Šandrej (41, 42), Barbora Blahová (45 унизу), Roman Kortiš (57), архів SLSK

Відповідальний редактор: Barbora Blahová, Denisa Bradiaková

Мовна коректура: Софія Долгорука

Графічне редагування: Michal Šandrej

Видання: перше видання

Видавець: Slovenský skauting, o. z., Mokrohájska cesta 6, 841 04 Bratislava

Для наочності автори публікації вирішили використовувати одну (чоловічий) рід, що не виключає її використання всіма членами словацького скаутингу незалежно від статі.

© Slovenský skauting, 2023. Всі права захищені.

ISBN 978-80-89776-34-4

ЗМІСТ

Люба подруга, любий друже	5
Період новачка	6
Історія скаутингу	8
Скаутинг у світі	14
Я скаут	16
Що означає бути скаутом?	18
Скаутський закон	20
Скаутська символіка	30
Уніформа	32
Як працює скаутинг?	34
Скаутська практика	36
Палітурка	36
Відповідне обладнання для природи	40
Розпалювання пожежі	44
Перша допомога	46
Скаутський блокнот	49
Ласкаво просимо на скаутську стежку!	50
Мій прогрес	56
Завдання підрозділу	58
Завершення іспиту новачка	59

МОЇ КОНТАКТИ

Ім'я:

Кличка:

Адреса:

Телефон:

МІЙ ЗАГІН

Номер і назва загону:

ПІБ та телефон керівника загону:

МІЙ ПІДРОЗДІЛ

Номер і назва підрозділу:

ПІБ та телефон керівника підрозділу:

МОЯ ДРУЖИНА

Ми дружина:

Ім'я та телефон радника:

Ім'я та телефон консультанта:

Інші члени дружини:

ЛЮБА ПОДРУГА, ЛЮБИЙ ДРУЖЕ

ласкаво просимо до дівчат-скаутів та бойскаутів! Може ти прийшов до нас з вовків і бджіл, може до товариша прийшов, а може з вербівки. У будь-якому разі ми раді, що ви пішли скаутською стежкою! Під час вашої подорожі ви відчуєте набагато більше, ніж можете собі зараз уявити: експедиції в незвідані місця, ігри, сповнені напруги та веселоців, моменти з друзями, на яких можна покластися, і пригоди, які подарують вам не тільки враження, але й багато корисного.

Шлях цей непростий, багато разів доведеться подолати себе, а часом і забути власний комфорт чи лень. Скаути намагаються ставати все кращими, працюють над собою і хочуть покращити своє оточення. У цьому тобі допоможе твій підрозділ і твоя дружина, але найголовніше, що ти працюєш над собою.

Період новачка – це час, коли ви можете краще пізнати скаутинг, свій підрозділ і дружину, і в той же час вони дізнаються вас. Ви зможете вирішити, чи подобається вам хтось із підрозділу, а підрозділ перевірити, чи справді ви намагаєтеся працювати над собою. Якщо ви задоволені підрозділом, а підрозділ задоволений вами, ви можете прийняти скаутську присягу та стати скаутом.

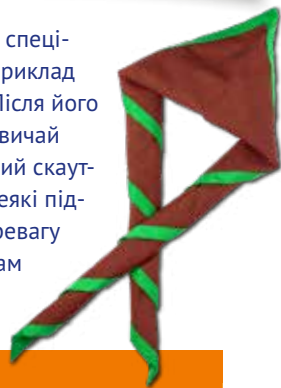
Ця книга містить базові навички, необхідні для того, щоб орієнтуватися на природі, добре пакувати речі, знати основні вузли та, наприклад, знати, як розвести вогонь. Крім того, завдяки Новачику ви дізнаєтеся основні правила життя скаутів, наш закон, щоденний порядок, гасло, а також познайомитеся з нашою історією.

Якщо ви готові, то можете вирушати скаутською стежкою.

Тримаємо за вас кулачки!

Іспит новачка не має спеціального символу, наприклад нашивки чи значка. Після його виконання члени зазвичай отримують свій перший скаутський шарф. Однак деякі підрозділи віддають перевагу іншим, своїм символам і позначенням.

ІСПИТ ДЛЯ НОВАЧКІВ Я ПОЧАВ РОБИТИ:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ПЕРІОД НОВАЧКА

Усі навички та інформація, наведені в цій книзі, стануть у пригоді для того, щоб добре пізнати скаутинг і набути базових навичок життя на природі. Коли ви будете готові, ви зможете пройти іспит новачка перед своїм підрозділом, а потім прийняти присягу скаута. Це зробить вас справжнім бойскаутом.

Під час початкового періоду ви також дізнаєтесь основні правила життя на природі та кілька навичок, які допоможуть вам у природі. Ви зможете познайомитися зі своєю партією та підрозділом і вони дізнаються вас.

Ви продемонструєте набуті знання, навички, але, перш за все, свою тверду рішучість дотримуватися скаутської присяги та закону у своєму особистому житті перед підрозділом – це називається іспит новачка. Після його успішного освоєння можна приступати до проходження скаутських ступенів просування і у відповідний момент урочисто прийняти скаутську присягу.

СКАУТИ, ЯК ТИ

Понад 100 років Скаутинг допомагає людям у всьому світі досягати високих цілей і змінювати світ навколо. Багато відомих людей були скаутами в дитинстві, і це залишило на них незабутнє враження. Крім іншого, скаутами також були:

Перша людина на Місяці **Ніл Армстронг**, американський астронавт **Саллі Райд**.

Король Швеції **Карл XVI Густав** також є активним скаутом, який також регулярно бере участь у джемборі.

Режисер **Стівен Спілберг**.

Словацький актор і письменник **Юліус Сатінський** (скаутське прізвище Бегемот) і останній президент Чехословаччини **Вацлав Гавел** (Жук).

СКАУТИ ЯК ЛИЦАРІ

Понад сто років тому лорд Баден Пауелл був дуже натхненний середньовічними лицарями, коли заснував скаутинг. Їхня відданість істині, готовність служити іншим і допомагати їм, а також місія боротьби зі злом протягом усього життя спонукали його наслідувати їхній приклад і заснувати скаутинг. Він хотів, щоб скаути стали сучасними лицарями, людьми, на яких завжди можна покластися.

ЗАКОН ПРО СКАУТИНГ І ЛИЦАРСТВО

Коли Баден-Пауелл писав «Скаутинг для хлопчиків», він черпав велике натхнення в лицарях та їх символіці. Від них переданий наш девіз «Хоч одна добра справа на день». Так само за нашим сьогоднішнім скаутським законом стоїть давній кодекс лицарства.

СВЯТИЙ ГЕОРГІЙ

Покровителем скаутів є святий Георгій, точно той самий святий, який також був покровителем лицарів. Згідно з легендою, він народився в III столітті десь у Каппадокії, на території сучасної Туреччини. Він був солдатом на службі Римської імперії, але через те, що він сповідував християнство, був підданий тортурам і страчений. Він прославився своєю мужністю та самовідданою, самовідданою працею в допомозі іншим. Згідно з середньовічною легендою, він переміг дракона в Північній Африці, тому ми часто бачимо, як він сидить на коні і вбиває дракона списом. Його свято 24 квітня є також святом скаутів, яке традиційно відзначають у Словаччині.

.....

ЖИВИ ЯК ЛИЦАР

Що означає жити як лицар? Перш за все, це означає постійну готовність допомагати і служити іншим. Це також виклик і місія поширювати добро навколо нас і боротися зі злом у нас і навколо нас. Хоча лицарів також називають солдатами, Баден-Пауелл ніколи не хотів, щоб скаути стали солдатами чи армійською організацією, навпаки – він сподівався, що скаути будуть поширювати мир і взаєморозуміння у світі. Тож орденам і військовим звичаям у скаутингу не місце, як і лицарі, ми передусім братство.

ІСТОРІЯ СКАУТИНГУ

Під командуванням Б.-П., англійці в У 1900 році вони захищали маленьке містечко Мафекінг у Південній Африці від численних Бурів. Б.-П. він використовував багато хитрощів для свого захисту. Наприклад, дружини хлопців робили розвідників і гінців.

Скаутинг заснував британець Роберт Стівенсон Сміт Баден-Пауелл, абрєвіатура Б.-П. (читати Бі-Пі). Він народився 22 лютого 1857 року в Лондоні. Коли він підріс, він захотів подорожувати, тому пішов в армію. Там, завдяки своєму таланту та артистичним виступам, він здобув велику популярність.

.....

Б.-П. він також досяг багатьох військових успіхів в Індії та Південній Африці. Він прославився своїми навичками розвідника. Наприклад, він розшукав Дінізулу, короля племені зулу.

.....

Велика Британія відсвяткувала перемогу бурхливими оваціями на вулицях. Газети називали Баден-Пауелла «героєм Мафекінга». Він одразу став національною легендою та визначальною особистістю. Багато хлопців почали сприймати його як свій взірець і життєвий приклад. Всі хотіли бути схожими на Б.-П.

.....

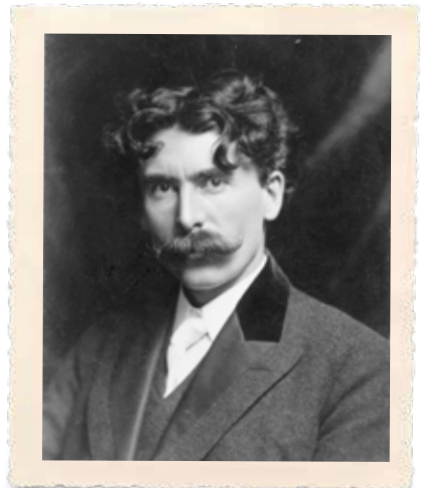
Після повернення до Англії Б.-П. він використав свій досвід роботи з хлопцями під час англо-бурської війни. Влітку 1907 року він разом із двома десятками хлопців із багатих і бідних родин провели пробний скаутський табір на острові Браунсі на півдні Великобританії. Так зародився скаутинг.

.....

На Баден-Пауелл вплинув американський письменник, художник і натураліст Ернест Сетон на прізвисько Чорний Вовк (1860 – 1946). Сетон заснував рух індіанців Вудкрафта. Він описав світ природи та життя індіанців у таких книгах, як «Два дикуни», «Сувій березової кори», «Книга лісової мудрості» та «Послання червоної людини».

.....

Коли Б.-П. він навчав скаутів, написав для них книгу під назвою «Допомога в скаутингу» про стеження та спостереження. Однак її дуже цікавили і звичайні хлопці. Тому після досвіду першого табору 1908 року він видав модифіковану версію Скаутингу для хлопчиків у серії буклетів. Буклети стали блокбастером, хлопці та дівчата купували їх, і тисячі з них почали формувати власні скаутські дружини на основі книги.

Король Едуард VII. підбадьорив Баден-Пауелла в ідеї поширення скаутингу. Б.-П. назвав скаутський тур до лондонського Кришталевого палацу 4 вересня 1909 року. Він був вражений, коли з'явилось понад 10 000 скаутів. Прийшли не лише хлопці, а й дівчата. Вони переконали Б.-П., щоб він також прийняв дівчат-скаутів. Спустившись лавину вже було неможливо зупинити. Б.-П. він звільнився з армії з однією метою: повністю присвятити себе скаутингу. Новий рух почав поширюватися по всьому світу.

Одного разу друг сказав Бі-Піму, як він виявив у садку на дереві вчителя свого сина і хлопчика, що лежав під кущем. Коли батько запитав, що це означає, вона відповіла, що вчить хлопчика повзати, оскільки прочитала про це в посібнику з Бі-Пі. Цей випадок насторожив Бі-Пі, що дівчатам також цікавий досвід і поради, наведені в його посібниках. І це також наштовхнуло його на ідею також організувати дівчат у скаутську організацію.

У 1912 році Баден-Пауелл одружився з Олів Сомс, яка згодом почала очолювати дівчат-скаутів. Сто тисяч скаутів внесли по одній копійці на свій весільний подарунок – автомобіль. Стандартний ландолет.

Перший загін скаутів на сьогоднішній території Словаччини був заснований в 1913 році Александром Карле. Ця секція була створена в Комарно при бенедиктинській гімназії. Пізніше, в тому ж році, секції були створені і в інших містах. Це були підрозділи угорського скаутингу, але їхні члени були різних національностей – угорці, словаки, німці, євреї. Підрозділ у Комарно також присвятив себе водним заняттям і таким чином був одним із перших попередників водного скаутингу. Ми вважаємо їхню далеку подорож разом з іншими скаутами з Угорщини на плотах річкою Ваг від Кральовена до Комарно (4 липня – 20 липня 1913 р.) початком водного скаутингу в сучасній Словаччині. Проте це ще не був класичний підрозділ водних розвідників.

Антонін Беньямін Свойсік став піонером скаутингу в Богемії. Перший загін скаутів на території сучасної Словаччини заснував у 1913 році Александр Карле.

Перші всесвітні скаутські збори – джамборі – відбулися в 1920 році в лондонському Олімпійському залі. Відтоді джамборі проводяться кожні 4 роки (з перервою під час Другої світової війни).

.....

Після закінчення Першої світової війни Бі-Пі написав книгу «На паломництві до успіху», яку він присвятив старшим хлопцям і тим самим заклав основи роверінгу. Він обрав для них простий, але складний девіз: «Служу».

У 1919 році Баден-Пауелл відкрив першу лісову школу в англійському парку Піввелл, т.зв. «Курс Wood Badge» для навчання скаутських лідерів з усього світу. Успішні випускники курсу отримують шарф Gilwell і шнурок з деревами. Перші дерева з'явилися з наміста зулуського короля Дінізулу. Бі-Пі відкрив курс, засурмивши в рік африканської антилопи куду.

.....

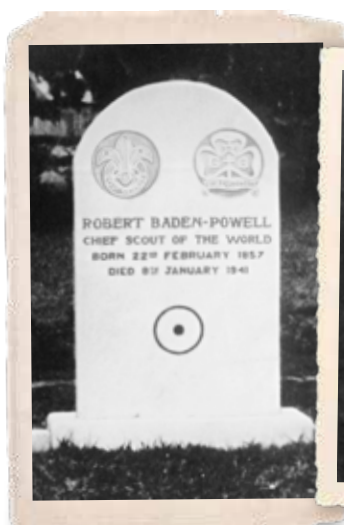
Зростання кількості словацьких скаутських підрозділів відбулося лише після Першої світової війни. На той час ми були частиною 1-ї Чехо-Словацької Республіки. Найбільшою і найважливішою організацією був Союз відважних скаутів Чехо-Словацької Республіки.

.....

Перша заборона скаутських організацій відбулася в 1938 році. Багато скаутських груп, особливо в Чехії, чинили інтенсивному опір режиму. Після закінчення війни в 1945 році національна організація Юнак відновила свою діяльність з масовим відгуком молоді.

.....

Світовий Вождь помер 1.8.1941 на своїй фермі в Ньєрі, Кенія. На його могилі зображена крапка в кільці, що означає «Я пішов додому!». Проте його рух продовжує розвиватися.

.....

Комуністичний переворот 1948 року знову спричинив заборону скаутингу. Була створена Комуністична піонерська організація Чехословацького союзу молоді. У 1968 році в рамках Празької весни скаутинг знову в Чехословаччині.

.....

Третя заборона скаутингу відбулася в 1970 році. Остаточо скаутинг відновився після ніжної революції 1989 року.

.....

СКАУТИНГ У СВІТІ

Скаутинг є найбільшою та найстарішою організацією молоді у світі. Скаутів можна зустріти скрізь, від великих американських міст до невеликих містечок і сіл за Полярним колом або посеред тропічного лісу. І всі вони дають однакові обіцянки і вірять в ті самі ідеали!

Сьогодні у світі налічується понад 40 мільйонів бойскаутів. Скаутські організації можна знайти майже в усіх країнах світу. У небагатьох країнах, де воно є Країни, де скаутинг заборонений – такі як Північна Корея, Китай чи Куба – є тоталітарними режимами, для яких ідеї скаутингу небезпечні.

WOSM МІЖНАРОДНА ОРГАНІЗАЦІЯ СКАУТСЬКОГО РУХУ

У нього 38 мільйонів членів - хлопців і дівчат по всьому світу. Він був заснований Баден-Пауелом у 1920 році, і SLSK є його членом.

WAGGGS МІЖНАРОДНА ОРГАНІЗАЦІЯ ДІВЧАТ-СКАУТІВ

У нього 10 мільйонів членів, переважно дівчата. Він розташований у Лондоні та був заснований Олаві Баден-Пауелл у 1928 році.

ЧОМУ У НАС ДВІ СВІТОВІ ОРГАНІЗАЦІЇ?

На початку 20 століття, коли створювався скаутинг, хлопчиків і дівчаток виховували по-різному. У багатьох країнах вони також навчалися в різних школах, і так спочатку був створений WOSM для хлопчиків, а пізніше WAGGGS для дівчат. Пізніше WOSM також відкрився для дівчат, тому що в багатьох країнах, як і тут, хлопці та дівчата виконували однакову програму. Але WAGGGS все ще має своє велике значення. Навіть сьогодні існує багато країн і культур, де хлопчиків і дівчаток суворо розділяють, наприклад, у мусульманських країнах. Ось тут дівчатам важливо мати свою організацію.

ЩО ТАКЕ ДЖАМБОРІ?

Бі-Пі придумав великі зібрання, де збираються скаути з усього світу, і назвав їх нібито від індійського слова jambogee (читати джамборі), що означає велика галаслива зустріч. Сьогодні всесвітні джамборі проводиться кожні чотири роки. Наприклад, у 2011 році на 22-му Всесвітньому Джамборі у Швеції було до 40 тисяч скаутів з усього світу.

СКАУТИНГ

ЯК ШКІЛЬНИЙ ПРЕДМЕТ

У деяких країнах Азії, особливо в Таїланді та Індонезії, майже кожен школяр відчув смак скаутингу. Скаутинг є частиною звичайного навчання в багатьох школах, і мільйони школярів присвячують йому другу половину дня.

БЕАР ҐРІЛЛС

КЕРІВНИК БРИТАНСЬКИХ СКАУТІВ

Відома телезірка, яка шукає їжу в будь-якій глушині, є давнім скаутом і навіть деякий час був начальником британських скаутів. Беар Ґріллс, який є синонімом виживання в будь-яких умовах, рекламує скаутів не лише в Британії.

22. 2. – ДЕНЬ МИСЛЕННЯ (АБО ДЕНЬ ЗАСНОВНИКА)

В НАШІЙ КРАЇНІ ВІДЗНАЧАЄТЬСЯ ЯК ДЕНЬ МИСЛЕННЯ

Крім Юр'єва, скаути відзначають ще й 22 лютого. У цей день Баден-Пауелл і його дружина відзначають день народження, і щороку скаути всього світу розмірковують над однією з глобальних проблем.

Я СКАУТ

Невдовзі після початку скаутингу письменник Ігнат Геррманн у Празі пережив такий випадок, який відтоді вплинув на багатьох із нас. Віримо, що ви теж вразите когось подібним прикладом. Віримо, що завдяки вам назва скаутингу звучатиме так само добре, як і раніше.

Ще було десь за рік до війни чи в перший рік війни, тобто щонайменше років п'ятнадцять тому. Тоді я зайшов до маленької крамнички з музичними інструментами на вулиці Водічкової. Перш ніж я встиг згадати, що мені потрібно, вхідні двері знову відчинилися, і ввійшов хлопчик років дванадцяти, може, на рік старший. Побачивши його маленьку постать, можна було б здогадатися, що йому років десять, але сумка під лівим плечем, наповнена багатьма підручниками та зошитами, свідчила, що він, звичайно, старший учень початкової школи чи старшої школи.

Він був одягнений не розкішно, навпаки, дуже просто, але чисто і належно. Відчувалась рука турботливої матері із середнього чи навіть «низового» класу, яка з тривогою думає, як спорядити свого сина-студента, особливо коли їх у родині декілька.

Хлопець тихенько увійшов, чемно привітався, зняв кашкет і поклав його на прилавок. З усього цього

я зрозумів, що він був добре вихований. І коли я оглянув його обличчя, я побачив, що він мав дуже розумний вираз, майже зрілий для свого молодого віку. Я знаю такі обличчя, в яких відбивається глибокий розум, слово душа. Зазвичай це старанні та працьовиті учні. Я рідко помилявся. І коли я побачив ту сумку, повну книжок, мені мало не стало шкода цього юнака. Цих книг, любий хлопче, буде все більше і більше, твій тягар ставатиме все важчим і важчим. Але вчіться, життя винагородить вас за всі ці зусилля. І нехай здоров'я Вам служить!

«Будь ласка, сер, — чемно сказав хлопець — усе зроблено?» Отже, він, мабуть, був тут раніше, можливо, кілька днів тому, і приніс щось для ремонту.

«Обіцяв і не забув.», — казав купець, кладучи перед студентом пакунок.

Хлопець запахав пакунок у книжкову сумку й запитав: «Скільки коштує?» — і видобув із кишені пальта корони.

«П'ять крон, молодий господарю», — юнак поклав чотири корони на прилавок і збентежено сказав:

«У мене лише чотири корони — я думав, що чотирьох вистачить. Тож я принесу тобі решту корони».

Купець подивився на хлопчика і нерішуче відповів: «Але я не знаю вас, молодий господарю...» Тут уся кров прилила до обличчя маленького чоловічка. Зі слів купця він відчув недовіру до себе. З виразом жалю і сорому він сказав:

«Я обов'язково принесу вам корону, сер. Я скаут!» Інших посвідчення у нього не було. Він міг назвати своє ім'я, місце проживання та школу, але йому здавалося, що слова розвідник буде достатньо. Він сказав це слово гордо і з явним переконанням, що воно розвіє всі сумніви купця. У цей момент купець подивився на мене, і наші погляди зустрілися. І мій погляд говорив: віддай йому річ і чекай ту корону. Цей молодий чоловік її обов'язково приведе. Купець зібрав з прилавка чотири крони в касу і сказав:

— Ну, тоді, молодий пане, коли ви знову пройдете повз... — Завтра, пане, а може, навіть сьогодні вдень. Дякую.»

Він пішов, ввічливо привітавшись, задоволений, що купець повірив йому. Коли він зник у вуличній метушні, купець сказав мені:

«Мені досить неплатних крон серед людей. І дуже часто забувають принести. А якби це була тільки корона... Ну, іноді це більше, ніж корона.»

Наступного вечора я знову зайшов у вищезгаданий магазин.

«Ну як, — питаю, — наш розвідник із короною прийшов?» — «Вчора вдень прийшов». Я не помилився щодо нього. Він був справжнім, хорошим скаутом, яким і повинен бути кожен. З того дня я його ніколи не бачив. Наразі він виріс у дорослу людину, і я впевнений, що це справжня людина. «Я скаут, — сказав він тоді рішуче, — і він, безперечно, виріс у гарного, твердого характеру. Якщо вам колись дістануться ці рядки, благословіть вас, дорогий, благородний скауте довоєнних днів!

ЩО ОЗНАЧАЄ БУТИ СКАУТОМ?

На початку своєї знаменитої книги «Скаутинг для хлопчиків» Баден Пауелл пише:

«Як ви, напевно, знаєте, в армії як розвідника зазвичай вибирають яскравого і мужнього солдата, щоб він йшов попереду, дізнавався, де ворог, і детально доповідав про це команду. Але окрім бойових скаутів є ще мирні скаути, які в мирний час виконують роботу, що вимагає такої ж мужності та кмітливості.

Піонери та лісівники Північної та Південної Америки, мисливці Центральної Африки, дослідники та місіонери з усіх куточків світу, австралійські бушмени та погонічі – усі вони скаути миру... Вони знають, як вижи-

вати в джунглях. Вони вміють знаходити дорогу в будь-якій місцевості і можуть читати підказки з найменших знаків і слідів. Вони вміють берегти своє здоров'я далеко від лікарів. Вони сильні та сміливі, готові протистояти небезпеці та завжди готові допомогти іншим. Вони звикли брати своє життя у власні руки і без вагань ризикнути ним, якщо зможуть допомогти своїй країні. Вони жертвують усім – особистим комфортом і мріями – лише заради якісного виконання своєї роботи. Вони це роблять, тому що це їхній обов'язок.

Життя прикордонника прекрасне, але ніхто не може почати жити ним коли завгодно, якщо не підготувався до цього. Найбільш успішні ті, хто вчився скауту з дитинства».

ГАСЛО СКАУТА

**Бути готовим!
Будь готовий!**

Скаут повинен бути завжди готовий допомогти або виконати свій обов'язок швидко, добре і в потрібний час. Скаут повинен бути готовий до будь-якої ситуації. Скаут повинен спочатку вчитися і тренуватися, щоб він міг використати те, що він навчився, коли це буде потрібно.

ЩОДЕННЕ ЗАМОВЛЕННЯ

Кожен день добра справа!

Добра справа – це вчинок, який ми робимо для іншої людини, зазвичай незнайомої, абсолютно безкоштовно і без її прохання.

Приклади добрих вчинків: навчиш однокласника розраховувати завдання, запропонуєш стілець або місце стар-

шому, запропонуєш підкріпитися гостю, прибереш сміття перед будинком, покажеш дорогу незнайомцеві, прибереш камінь або скло з дороги, перенести равлика з дороги на траву, посипати насіння для птахів взимку, полити висихаючий газон чи квітку, згрібати сніг з тротуару тощо.

СКАУТСЬКИЙ ЗАКОН

1. На честь скаута можна покластися.
2. Скаут вірний і відданий.
3. Скаут охоче допомагає іншим.
4. Скаут – друг усіх людей доброї волі і брат кожного скаута.
5. Скаут ввічливий.
6. Скаут – охоронець природи і цінних створінь людини.
7. Скаут слухняний батькам, начальству та керівникам.
8. Скаут веселий і розсудливий.
9. Скаут ощадливий і економний.
10. Скаут чистий помислами, словом і ділом.

СКАУТСЬКА ПРИСЯГА

Своєю честю я присягаю, що докладу всіх зусиль, щоб:

- виконувати свої зобов'язання перед Богом і своєю країною,
- завжди допомагати своїм сусідам,
- дотримуватися Скаутського закону.

ЯК ПОВОДИТЬСЯ СКАУТ

Скаутські цінності та поведінка виражають скаутську присягу та закон. Познайомтеся з ними добре, вони – суть скаутингу. Наскільки важливі всі пункти закону, ми покажемо на наступних сторінках на прикладах відомих особистостей, мандрівників і дослідників.

НА ЧЕСТЬ СКАУТА МОЖНА ПОКЛАСТИСЯ

Махатма Ганді був одним із головних лідерів індійського народу на шляху до незалежності. Він воював спеціальною зброєю – відкидав насильство і завжди намагався стояти на боці правди. «Брехня ніколи не стане правдою, навіть якщо ми дамо їй найкращу рекламу. Як і правда не стає брехнею лише тому, що її ніхто не бачить».

Коли Ганді був школярем, він потрапив у погану компанію і навчився багатьох шкідливих звичок від своїх «друзів». Одного разу йому потрібно було зібрати гроші, тому без відома батьків він продав свій золотий браслет. Проте відразу зрозумів нечесність своїх дій. Він не міг більше терпіти докори сумління, в яких палила його брехня, і вирішив, що правда повинна вийти назовні. Але йому не вистачило сміливості відкрито все розповісти батькові, тому він просто написав листа, в якому розповів про скоєні погані вчинки.

Він передав листа своєму батькові, який на той час був важко хворим, і стояв біля його ліжка, схиливши від сорому голову. Батькові стало дуже погано, коли він прочитав листа. Він не сказав жодного слова, лише сльози текли по його щоках. Для Ганді це було занадто. У той момент він вирішив жити правдивим і чесним життям. Про те, що він дійсно дотримувався свого рішення, свідчать його вчинки і все його життя.

Чесність і правдивість – одні з найцінніших скаутських якостей. Рано чи пізно кожен зневажає брехуна, який намагається щось отримати для себе пошуком або брехнею. Навпаки правдива людина, на яку можна покластися, її цінують, захоплюються і довіряють. Розвідник не кидає слова на вітер і не дає слово честі без причини. Але якщо він її дає, то ніби порушив урочисту клятву і дотримати дане слово — справа його честі. ....

ІДЕЇ, ЯКІ ВАРТО СПРОБУВАТИ

1 Зверніть увагу, як часто ми без потреби брешемо та обманюємо. Наприклад, коли мама запитує, чи мив ти руки, чи вчитель, чому ти не маєш домашнього завдання, чи ти вчився тощо.

2 Спробуйте, скільки днів поспіль ви можете прожити, не порушуючи цей пункт скаутського закону. Не обманюйте це, це була б чергова брехня!

3 Подумайте про моменти, в які ви найчастіше зраджуєте. Спробуйте записати список випадків, коли ви поведетесь нечесно, і разом зі своїм консультантом виберіть одну ситуацію, яку ви зміните відтепер (наприклад, ви не будете шахраювати в іграх).

2

СКАУТ ВІРНИЙ І ВІДДАНИЙ

Мілан Растислав Штефанік народився 1880 року в Кошаріске на території західної Словаччини, яка на той час була частиною Австро-Угорщини. Після закінчення школи він почав працювати в обсерваторії в Празі. Щоб мати можливість спостерігати за зірками і сонцем, він кілька разів піднявся на найвищу вершину Європи. Після цього він об'їздив майже весь світ – Північну Африку, Азію, Полінезію, Америку, Таїті та інші місця. Коли почалася Перша світова війна, Штефанік став солдатом французької армії. Був пілотом літака, організував метеорологічну службу в армії.

Незважаючи на свої подорожі по світу, Штефанік не переставав вважати себе словаком, і хоча він мав французьке громадянство, його серце залишилося в Словаччині. Допомігав і агітував за рідну країну за кордоном. Він був переконаний у необхідності співіснування словаків і чехів, якщо ці народи хочуть стати вільними. Тому разом з Т. Г. Масариком і Е. Бенешем він підготував створення Чехословацької республіки, що й було досягнуто в 1918 році. У 1919 році його літак розбився, і він загинув. Але він зумів здійснити свою найсмівливішу мрію – боротися за свободу свого народу, хоча визволену батьківщину він бачив лише з літака, а живим на неї не ступав.

 Скаут не змінює друзів щохвилини, не покидає товаришів, коли вони потрапляють у труднощі, але саме в такі моменти він їм усіма силами допомагає. Він не зраджує своїм переконанням заради миттєвої вигоди чи страху несприятливих наслідків. Протилежністю вірності є невірність, зрада. Протилежністю відданості є байдужість і ворожість. ●●●●●●●●●●

ІДЕЇ, ЯКІ ВАРТО СПРОБУВАТИ

1 Спробуйте записати, яким вашим принципам ви хочете залишатися вірними.

2 Подумайте, хто ваші друзі, які точно не покинуть вас навіть у погану хвилину. Ви теж змогли б це зробити?

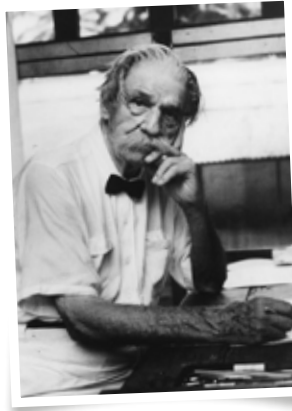
3 Створіть у своїй компанії Хартію лояльності, яку підпишуть усі учасники. Потім пляшку з документом сховайте або закопайте в потаємне місце. Тоді раз на рік організуйте експедицію до Хартії вірності.

3

СКАУТ ОХОЧЕ ДОПОМАГАЄ ІНШИМ

ЗВідомий лауреат Нобелівської премії миру Альберт Швейцер став відомим і успішним у дуже молодому віці. Він був відомим філософом, музикантом і шанованим професором університету. Вже у віці двадцяти дев'яти він видав три книги і був визнаний експертом у багатьох відношеннях. Попереду його чекало відоме і комфортне життя.

Однак він шокував усіх, коли вирішив вивчати медицину. У нього була лише одна причина. Він вирішив відправитися в екваторіальну Африку і присвятити своє життя лікуванню та порятунку життів найбідніших людей. Він зрозумів, що лише проповідувати любов недостатньо... Своїми

органними концертами він почав заробляти гроші на заснування лікарні в лісі, шукав жертводавців і прихильників.

Після важкої праці Альберт Швейцер здійснив свою мрію. Разом із дружиною він заснував лікарню в Ламбарене в Габоні, що в центрі Африки, і присвятив їй решту свого життя. Завдяки глибокій повазі до життя він не вагаючись будував клініки та притулки для бідних чорношкірих африканців за допомогою кирки та сокири в сорокаградусну спеку. Він став символом безкорисливої жертвовності заради блага ближнього.

Скаут – це людина, яка не проживає своє життя для себе. Навпаки, він готовий у будь-який момент пожертвувати своїм комфортом і без права на винагороду допомогти тим, хто цього дійсно потребує. Врятувати чиєсь життя, допомогти пораненому чи побудувати лікарню в Африці – це героїчні вчинки. Менш помітною, але такою ж героїчною є повсякденна маленька допомога та бажання принести користь іншим. Кожен день Скаут намагається зробити хоча б одну добру справу, за яку він не повинен отримати винагороду. Він не чекає, поки хтось доручить йому роботу, а сам проявляє ініціативу, щоб включитися в роботу.

ІДЕЇ, ЯКІ ВАРТО СПРОБУВАТИ

1 Ловля бобра добрих справ. Ваше завдання – записати свої добрі вчинки. Коли у вас їх буде 100, бобер ваш.

2 Охоче беруть на себе роль у скаутській групі.

3 Здивуйте свого консультанта, лідера або батьків, охоче запропонувавши допомогу.

СКАУТ – ДРУГ УСІХ ЛЮДЕЙ ДОБРОЇ ВОЛІ І БРАТ КОЖНОГО СКАУТА

14 грудня 1911 року Руаль Амундсен триумфально стояв на Південному полюсі. Він досяг мети, про яку мріяли багато людей. Іронія долі полягала в тому, що цей норвезький полярник і мандрівник планував першим підкорити Північний полюс, але під час подорожі дізнався, що його випередив американець Р. Пірі. Тому він раптово змінив курс легендарного корабля «Фрам» і вирішив підкорити Південний полюс, що йому вдалося за допомогою екіпажу з чотирьох осіб і собак упряжок. Після повернення він присвятив себе «першому коханняю» – Північному полюсу і здійснив ще кілька експедицій.

У травні 1928 року Амундсен отримав звістку про нещастя Умберто Нобіле, дирижабля якого розбився в Арктиці під час дослідницького польоту. Це був його друг, і Амундсен не вагався ні хвилини. Він запи-

сався в рятувальну експедицію і був одним із шести чоловіків, які вилетіли з міста Тромсе, щоб допомогти заблукалим полярникам. Однак сигнал, який вони подали через три години після старту, був останнім. 55-річний Амундсен загинув, намагаючись врятувати свого друга.

Майже в усіх країнах, расах і націях ви матимете своїх братів і сестер після прийняття обітниці. Молоді американки, чорні з племені зулу, араби-мусульмани, євреї з Ізраїлю чи роми-скаути. Тому не підходьте до різних людей з поганим упередженням – серед них теж є розвідники. І навіть якщо вони не були, скрізь є люди доброї волі, які стануть вашими друзями. І заради друга треба всім пожертвувати. Амундсен не вагався ні хвилини. ●●●●●

ІДЕЇ, ЯКІ ВАРТО СПРОБУВАТИ

1 Подумайте, чи є хтось непопулярний у групі чи відділі. Чи можете ви подолати це, повеселитися з ним і допомогти йому?

2 Позбудьтеся виразів, які можуть образити людей іншої національності чи іншої раси.

3 Зроби добру справу незнакомій людині.

5

СКАУТ ВВІЧЛИВИЙ

Святий Георгій, на латині Георгій, є одним із старохристиянських святих, а сьогодні він також є покровителем скаутів. Він народився приблизно через два з половиною століття після Різдва Христового, ймовірно, в Каппадокії на території сучасної східної Туреччини. Батьки Юрая з дитинства привели його до християнської віри. Ставши дорослим, він став офіцером римської армії і дислокувався десь в районі Палестини. Однак Рим у той час переслідував християн, і Георгій, як і багато інших християн, були страчені. Переказ описує різні муки, які йому довелося зазнати перед смертю. Його могила в Лідді стала місцем паломництва, відомим завдяки чудесам.

Це все, що ми знаємо про Юрая. Чому ми говоримо про нього, коли історія зберегла так мало даних? У середні віки Юрай став символом лицарства. Про нього ходили різні чутки та легенди. Найвідоміша розповідає про матч св. Георгій з драконом. Згідно з нею, доброчесний, героїчний лицар – святий Георгій – врятував доньку государя від смерті в зубах дракона. Зображення Георгія верхи на коні, що атакує дракона зі списом, є часто зустрічається символом боротьби добра і зла.

Ввічливість (етикет), порядність (етика), хоробрість (боротьба зі злом) – жодна з цих чеснот, які були виховані лицарями, не вимерла з Середньовіччям. Сьогодні вони проявляються у формі поваги до старших, до жінок, у захисті слабких, у дотриманні правил пристойності... До ввічливості, звичайно, належить і ввічливе спілкування, не вживання лайки.

ІДЕЇ, ЯКІ ВАРТО СПРОБУВАТИ

1 Поступіться місцем літній людині або вагітній жінці в громадському транспорті.

2 Скрізь ходіть вчасно – навіть пізній прихід є ознакою неввічливості!

3 Навчіться користуватися основами ввічливого вітання, обіду та розмови по телефону.

СКАУТ – ОХОРОНЕЦЬ ПРИРОДИ І ЦІННИХ СТВОРІНЬ ЛЮДИНИ

Американка Діан Фоссі любила тварин. Вона наполегливо працювала і заощаджувала, поки в 1967 році не змогла розпочати будівництво власного центру дослідження горил у Руанді. Вона зробила те, що не робив ніхто до неї. Вона завоювала їх абсолютну довіру, сиділа з ними, гра-ла з дитинчатами та вивчала їх природну поведінку.

Коли улюблена горила Діани, Дігіт, з якою у неї була глибока дружба, була вбита бракон'єрами, вона розпочала глобальну кампанію проти полювання на горил. За її словами, це благородні, високосоціальні «ніжні велетні» з міцними родинними зв'язками. Заснований нею фонд захисту та вивчення горил діє й досі. Завдяки роботі Діан Фоссі ми набагато краще знаємо про життя горил і більше усвідомлюємо загрози, з якими вони стикаються.

Для скаутів природа – другий дім. Тому ставляться до неї з увагою. Вони залишають кемпінг ретельно прибраними. Організують природоохоронні бригади, садять дерева, прибирають замки... Охороняють світ природи та пам'ятки культури. Але не тільки пам'ятник є цінним вито-ром людини. Кожна, навіть звичайна річ має свою цінність. На жаль, розбиті вітрини та телефонні будки, написані зупинки та громадські туалети свід-чать про те, що у багатьох немає культури та поваги до цінностей. ....

ІДЕЇ, ЯКІ ВАРТО СПРОБУВАТИ

1 Дізнайтеся, які приро-доохоронні проекти можуть виконувати скаути в Словаччині та за кордоном.

2 З групою чи кілько-ма друзями органі-зуйте прибирання замку, лісу, річки чи струмка.

3 Намагайтеся іде-ально замаску-вати фокус, щоб його ніхто не знайшов.

СКАУТ СЛУХНЯНИЙ БАТЬКАМ, НАЧАЛЬСТВУ ТА КЕРІВНИКАМ

Експедиція Льюїса і Кларка 1804-1806 рр. була першою подорожжю для відкриття вглиб Західної Америки. Президент Томас Джефферсон наказав експедиції знайти найкращий зв'язок між Атлантичним і Тихим океанами та відповісти на багато питань про рослини, тварин, річки, гори та індіанців. Мерівезер Льюїс відповідав за природничу історію, а його друг Вільям Кларк – за картографування місцевості та ведення переговорів. Однак успіх експедиції залежав насамперед від індіанки Сакаджави, яка в нашій країні не настільки відома.

Сакаджавеа походила з племені шошонів, але у віці 10 років її викрали племені хідатса і продали хутролову. Він одружився на Сакаджаві, і незабаром у них народився син. І саме в цей час Льюїс і Кларк найняли їх. Вони хотіли пройти через індіанські території з миром і потребували перекладача та провідника, що є рідною мовою. Сакаджавеа бездоганно й сумлінно виконав цю послугу перед ними. З нею експедиція пододала 13 тисяч кілометрів річками, горами, снігом...

Сакаджавеа смиренно й без нарікань досліджувала невідомі території, укладала угоди, шукала їжу... Завдяки їй група придбала нових коней, необхідних для наступної подорожі. Протягом всього цього вона опікувалася своїм маленьким синочком. Кларк багато разів хвалив її у своєму щоденнику за смирення, служіння та слухняність.

На її честь він назвав річку Сакаджавеа. Сьогодні на пам'ятній золотій монеті долар Сакаджавеа ходить зі своїм маленьким сином на спині.

.....

Успіх спільної роботи залежить від поваги керівника, старшого чи досвідченішого. Розвідник спочатку виконує свій обов'язок, навіть якщо не хоче і важко, а потім присвячує себе відпочинку. Він слухняний, але не сліпо – він не бездумний фанатик. ....

ІДЕЇ, ЯКІ ВАРТО СПРОБУВАТИ

1 Подумайте, чи достатньо ви слухаєте своїх батьків, і сформулюйте власні правила поведінки з ними.

2 Намагайся слухатися першого слова протягом десяти днів.

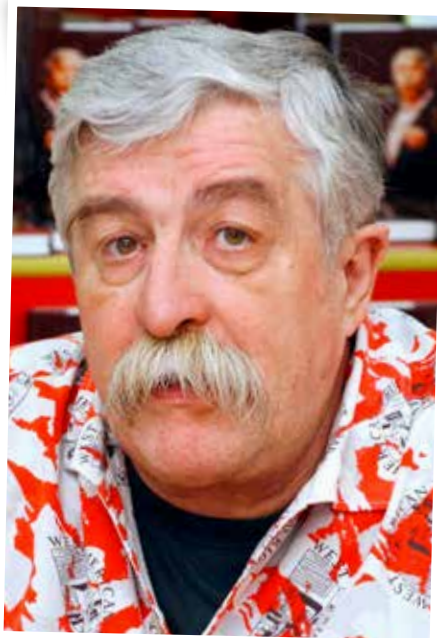
3 Напишіть список авторитетів і причини, чому вони є для вас взірцем/авторитетом.

8

СКАУТ ВЕСЕЛИЙ І РОЗСУДЛИВИЙ

Хто не знає відомого словацького актора та артиста Юліуса Сатинського. Його характерна постать і щирий, добрий гумор розважали словаків кілька десятиліть. Можливо, ви знаєте, що Юліус Сатинський був скаутом у дитинстві, тоді він був не зовсім струнким і багато хто знущався з нього через його фігуру.

Юліус Сатинський мав прізвисько Бегемот, яке було пов'язано з тим, що він був трохи усамітненим. Йому вдалося зробити гумор з недоліку і, можливо, трохи неприємного прізвиська. Він підніс недолік до честоти, став відомим і успішним актором, інакше його ніхто не уявляє. Це правда, когось висміюють за його фігуру, одяг, незграбність чи колір шкіри, можливо навіть тому, що він скаут. Найефективніша зброя проти насмішок – уміння сміятися над собою.

Це також говорить про велич людини, наскільки вона здатна посміятися над собою. Те, що скаут веселий, означає ще щось. Це означає, що він не здається і, незважаючи на труднощі, все ще зберігає бадьорість духу. Занепокоєння та жалість до себе не допоможуть вам подолати себе. Бути оптимістом важче, ніж залишатися песимістом, але це набагато ефективніше.

ІДЕЇ, ЯКІ ВАРТО СПРОБУВАТИ

1 Протягом тижня намагайтеся помічати дрібниці, які вас радують, і запам'ятовувати їх (хороша оцінка, смачний обід,...).

2 Повісьте власну карикатуру на себе в кумедній ситуації на дошці оголошень.

3 Спробуйте розважити свою групу чи гурт своїм жартівливим виступом.

9

СКАУТ ОЩАДЛИВИЙ І ЕКОНОМНИЙ

Словаки Петер Валушяк і Павол Барабаш разом із двома російськими друзями були єдиними, хто чистим шляхом перетнув Північний Льодовитий океан із Росії до Канади через Північний полюс. Без авіаційної підтримки, тільки власними силами. У найсуворіші зими вони ходили між білими ведмедями пішки або на лижах, тягнучи санки зі спорядженням. Через 75 днів вони досягли Північного полюса 8 травня 1998 року. По дорозі до Канади вони боролися з протитечією крижин і таненням льоду під ногами. Під час подорожі вони зняли захоплюючу кіноісторію про 118 днів у льодовому полоні.

В екстремальних умовах людина найкраще розпізнає цінність речей або їжі. Він вдячний за кожен шматочок, використовує кожен предмет, поки він повністю не зношується, і навіть після. «Те, що за звичайних умов ми б давно викинули, не змигнувши оком, ми нескінченно латаємо та ремонтуємо», – розповідають наші полярники. Гвинтом і гайкою закривали отвори в обгорілих горщиках. З десяти саней залишилося тільки двоє, копітко відремонтовані залишками знищених.

Цей пункт скаутського закону говорить про те, що ми маємо бути скромними та поміркованими, щоб мали змогу обходитися малим, щоб ми не витрачали без потреби – ні воду, ні їжу, ні речі. Ми бережемо природу, енергію, чуже і своє, і не купуємо все більше непотрібних речей. Мудра людина вкладає заощаджені гроші в потрібні речі, в майбутнє. Дурень їх п'є, курить і програє в слоти. ....

ІДЕЇ, ЯКІ ВАРТО СПРОБУВАТИ

1 З'ясуйте, чи витрачається без потреби електроенергія, тепло або вода у вашому домі, школі чи клубі, і спробуйте це виправити.

2 Розділіть сміття та віднесіть папір на прийом.

3 Спробуйте обмежити себе в тому, що ви сприймаєте як належне і без чого не можете жити (солодощі, ліфт...).

10

СКАУТ ЧИСТИЙ ПОМИСЛАМИ, СЛОВОМ І ДІЛОМ

Ще маленькою дівчинкою вона відрзнялася незвичайними якостями. Вона чула те, чого не чули інші, і бачила те, що було приховано від інших. Кажуть, що вона мала чисту і незаплямовану душу, і тому Бог звернувся до неї і через цю делікатну дівчину зміг перетворити поразку Франції, що насувалась, на перемогу.

Жанну також називали Орлеанської Дівочою, спочатку глузливо, а потім із захопленням. Її тверда рішучість звільнити Францію привела її до короля, а згодом до глави армії. Навіть у найважчих ситуаціях Жанна зберігала свій щит чистим. Її не манили гро-

шима, не лякали погрозами. Проте в нагороду за тверду віру її звинуватили в ересі та засудили як відьму. Все це тому, що вона стверджувала, що це вища воля Бога керувала нею і допомогла знайти сили.

Вони запропонували їй звільнити її від смертної кари, якщо вона відмовиться від своїх слів. Проте Жанна залишилася на своїх переконаннях і врешті-решт померла заради них своїм життям. Пізніше Жанна д'Арк була оголошена святою, і не тільки у Франції, але й у всьому світі вона стала захисницею тих, кого переслідують за правду та віру.

Звичайно, чистота означає турботу про свій зовнішній вигляд і зовнішній вигляд навколо. Крім того, ви можете спробувати зробити все своє життя повним, красивим і чистим. Надайте своєму життю благородний сенс. Мати чисті наміри і чисті стосунки з людьми. Намагайтеся уникати аморальності і грубих слів, і навіть ця маленька звичка допоможе вам уникнути грубих вчинків – обману, інтриг і наклепу.

ІДЕЇ, ЯКІ ВАРТО СПРОБУВАТИ

1 Уникайте недоречних натяків на протилежну статтю.

2 Прийміть найрішучішу внутрішню рішучість ніколи не починати палити та вживати наркотики.

3 Візьміть в практику звичку не говорити жодного лайливого слова чи грубого виразу протягом дня.

СКАУТСЬКА СИМВОЛІКА

ЕМБЛЕМА

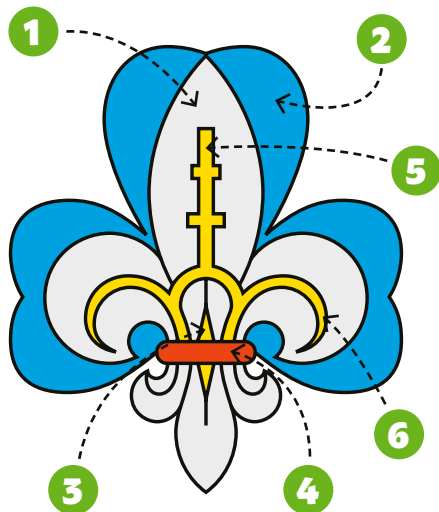
Символом для скаутів лорд Баден-Пауелл обрав лілію, яка спочатку позначала північ на старих картах і таким чином показувала правильний шлях. Крім того, він здавна був символом чистоти і використовувався різними знатними родинами на своїх гербах. Тому емблемою **Всесвітньої організації скаутського руху (WOSM)** є біла лілія на фіолетовому тлі.

З іншого боку, **Всесвітня асоціація дівчат-скаутів (WAGGGS)** має на своїй емблемі трилисник у мотузці, що символізує сонце. Три листки символізують три точки скаутської присяги, стебло виражає вогонь любові та людяності. Стрілка посередині показує шлях.

Підтвердження того, що **Ніл Армстронг**, перша людина, яка ступила на Місяць, і також мав емблему Всесвітнього скаута на своєму комбінезоні. Прогноз Бадена Пауелла про те, що перша людина на Місяці буде скаутом, збувся.

Герб словацьких скаутів містить **лілію (1)** та **трилисник (2)** на задньому плані. Три листки лілії нагадують три точки скаутської присяги. Середній аркуш прикрашений магнітною **стрілкою компаса (3)**, яка показує правильний життєвий шлях прямо перед собою.

Ідею про те, що скаут ні за яких обставин не повинен сходити зі шляху добра, доповнюють два бічні листки лілії, які загинаються своїми кінцями до центру емблеми. Це означає, що відхилення від правильного шляху веде не вперед, а дозад.

Конкорд (4), що оточує лілію посередині, є символом братства скаутів усього світу. Словацьку лілію доповнює герб Словаччини – **подвійний хрест (5)** на **потрійній вершині (6)**.

ВІТАННЯ

Скаути використовують це вітання, коли зустрічаються без головного убору. Вся рука піднята на висоту плеча. Три вирівняні пальці нагадують три точки скаутської присяги, а великий палець, що закриває мізинець, символізує, що у скаутів сильніший захистає слабшого.

Скаути вітаються, потискаючи ліву руку, бо вона ближче до серця, зі схрещеними мізинцями. Баден-Пауелл спочатку навчився привітання від племені Ашанті з Південної Африки. Коли рідний воїн хотів висловити комусь довіру, він відкладав щит і салютував йому лівою рукою.

ГІМН СКАУТІВ

^EHej, skauti, hor sa, ^Avolá ^Edeň,
s nádejou na nás hľa ^{Fis}dí zem, ^{H7}
^Hslnko už na cestu žiari,
kráčajme s úsmevom v ^{Fis}tvári! ^H
^EHej, skauti, hor sa, ^Avolá ^Edeň,
^Avolá nás na ^Eša ^Arod ^{H7}ná ^Ezem ^{H7}!

Hej, skauti, hor sa, volá vlasť,
buď pripravený v každý čas,
k obrane pravdy a krásy,
mladosť sa o slovo hlási!
Hej, skauti, hor sa, volá vlasť!
Hej, skauti, volá všetkých nás!

Гей, скауті, вставай, день кличе,
земля на нас з надією дивиться,
Сонце вже освічує дорогу,
крокуймо з посмішкою на устах!
Гей, скауті, встає гора, кличе день,
кличе нас рідний край!

Гей, скауті, вставайте, Батьківщина
кличе, будь завжди готовий,
на захист правди і краси молодість
кличе слово!
Гей, скауті, вставайте, зве вас
Батьківщина! Гей, скауті, вона
кличе нас усіх!

УНІФОРМА

1. Місце для епізодичних та інших нашивок
2. Виклики
3. Нашивки спеціалізації
4. Безкоштовні програмні модулі
5. Ступені просування
6. Національність
7. 7 лілій

8. Скаутський шарф
9. Значок присяги
10. Листя липи
11. Належність до світових скаутських організацій
12. Нашивка дружини
13. Функціональне призначення
14. Нашивка підрозділу
15. Нашивка загону

- » Шарф **коричневий**. Вовчята мають жовту облямівку, скаути – зелену, рейнджери – фіолетову, мандрівники – червону, а дорослі скаути – синю. Гурти також можуть виготовляти шарфи з власними кольорами. Словацькі скаути також мають свій національний шарф. Для застібання шарфа використовується тюрбан.
- » **Головним убором** може бути берет або скаутський капелюх (що походить від канадської кінної поліції).
- » **Знак застави** вказує на склад скаутської залоги.
- » **Листя липи** виражають роки, що минули з моменту складання присяги. 1 рік означає бронзовий листок, 5 років – срібний листок і 10 років – золотий листок.
- » **Міжнародну емблему** WOSM носять хлопчики WOSM, дівчата WOSM і WAGGGS.
- » **Нашивка** Словацької Республіки ідентифікує нас за кордоном.
- » **Нашивки рівня прогресу** показують, як скаут прогресував у проходженні кожного рівня просування
- » **Значок загону** повідомляє про номер і назву загону та його місцезнаходження.
- » **Нашивка підрозділу** показує номер і назву підрозділу.
- » **Нашивка дружини** показує символ дружини.
- » **Експертизи, завдання та модулі** безкоштовної програми розповідають про опановані навички, знання та складені іспити.
- » **Функціональна мітка** вказує на функцію, ви можете побачити ключ нижче.

заступник радника дружини

радник дружини

заступник радника підрозділу

радник підрозділу

заступник керівника підрозділу

керівник підрозділу

заступник керівника загону

керівник загону

член зонові ради

інструктор зони

заступник керівника зони

керівник зони

член ревізійно-погоджувальної ради

член вождівства

заступник вождя

вождь

Той, хто одягає скаутську форму, говорить усім, що він є і хоче бути скаутом. Уніформа є виявом товариськості для всіх скаутів у світі. Це також означає рівність скаутів незалежно від їх майнового стану, раси, релігії чи країни походження.

ЯК ПРАЦЮЄ СКАУТИНГ?

Коли ви кажете «словацький скаутинг», що саме ви собі уявляєте? Там кілька тисяч людей, вовків, скаутів, роверів і дорослих. Давайте разом подивимося, як працює наша організація. Це не лише ваша дружина та підрозділ, але крім них у нас є загони та зони та вождівства. Кожен рівень має свою роль і місію.

ДРУЖИНА

Основним осередком кожної скаутської організації є дружина. Вона має мати п'ять-вісім членів, регулярні щотижневі вечірки та свого радника та заступника радника. У дружин також є назва, слоган, дошка оголошень, але особливо спільний досвід. Це найважливіше завдання кожної дружини – бути добрим гуртом друзів, які залишаться з вами на все життя. В основному цим займається ваш радник, який разом зі своїм представником готує програму, але найкраще, якщо кожен у дружині знайде свою роль, від медика до кухаря.

ПІДРОЗДІЛ

Найчастіше в одній віковій групі можна зустріти три-чотири дружини. Його очолює лідер, який повинен бути повнолітнім і мати наказ про керівництво. Це важливо, тому що він несе відповідальність за всіх членів. Разом із радниками та їхніми представниками вони утворюють раду підрозділу, яка готує програму та вирішує всі важливі справи у приході, планує заходи приходу та особливо літні табори.

ЗАГІН

Над дружинами і підрозділами – загони. Вони є основною організаційною одиницею. У нас їх близько сотні в Словаччині, і вони охоплюють кілька різних підрозділів. У більшості загонів ви знайдете загони вовків, скаутів, рейнджерів і роверів. На чолі загонів стоять керівник загону та рада загону, їхнє завдання – допомога підрозділам та керівникам підрозділів. В основному вони піклуються про матеріальні речі, приміщення клубу, кошти на діяльність, освіту та все, що потрібно секціям для функціонування.

ЗОНИ

Над загonom розташовані скаутські зони, які допомагають їм у їхній діяльності. Зонава рада готує різні курси, тренінги, але також організовує різноманітні заходи та великі скаутські заходи. На додаток до Східнославацької, Підатранської, Жилінської, Центральнословацької та Західнославацької скаутських зон, Скаутської зони князя Прібіни – Нітра та Братиславської Скаутської Ради, ми також маємо спеціальну скаутську ромську зону, яка об'єднує ромських скаутів.

ЗБОРИ І ВОЖДІВСТВО

Вищим скаутським органом є збори, які збираються раз на три роки і в яких беруть участь представники всіх загонів. Вони приймають важливі рішення та обирає керівництво, яке керує всім словацьким скаутингом в період між зборами. Вождівство складається з семи членів і очолюється вождем. Як і інші лідери, члени керівництва є волонтерами, кожен з яких відповідає за одну сферу, від програми до освіти та закордонних справ. Разом вони вирішують, куди рухатиметься наша організація та якою буде її діяльність.

ШТАБ

Не можна забувати і про скаутський штаб. Це штаб-квартира нашої організації. Вона допомагає вождю і виконує його завдання. Співробітники штабу займаються реєстрацією, журналами та книгами, веб-сайтами, збирають кошти, допомагають загонам та підрозділам, організовують великі національні збори та роблять усе, щоб скаутинг працював на національному рівні.

СКАУТСЬКА ПРАКТИКА

ПАЛІТУРКА

Скаути зазвичай є одними з майстрів у мистецтві зав'язування. Вони можуть побудувати високі вежі, ворота чи гойдалки без жодного цвяха. Якщо ви дуже хочете, ви теж можете це зробити. Щоб почати, навчіться використовувати 6 основних скаутських вузлів і простий хрестик.

ЗЧЕПЛЕННЯ ШВИДКОЇ ДОПОМОГИ

Кінці двох однакових товстих мотузок зв'язуємо санітарним зчепленням. Воно плоске, і ми можемо використовувати його для закінчення бинта. Воно не надійне під впливом великої сили і, до того ж, його складніше розв'язати, але це зчеплення дуже підходить для звичайного зав'язування.

ШОТЛАНДСЬКЕ ЗЧЕПЛЕННЯ

Класичний матроський вузол скотч-зчеплення використовується для зв'язування двох канатів різної товщини, але воно також відмінно підходить для кріплення троса, наприклад, до вітрила. Воно просто розплутується. Більш товста мотузка утворює вушко, через це вушко пропускаять тоншу мотузку.

КОРАБЕЛЬНА ПЕТЛЯ

Корабельна петля використовується для кріплення мотузки до кілка. У скріплених конструкціях нею часто починаються або закінчуються шпали. Основний спосіб зав'язування петлі-човника показаний на наступному малюнку. Під час «швидкого прив'язування» петлі корабля ви робите на мотузці дві петлі, які правильно перехрещують одна над одною і можете насунути їх на кол.

РИБАЛЬСЬКЕ ЗЧЕПЛЕННЯ

Рибальське зчеплення підходить для зв'язування двох мотузок однакової товщини, які також можуть бути мокрими або слизькими. Дуже добре тримається навіть при сильному натягуванні кінців обох мотузок. Покладіть дві мотузки одна навпроти одної так, щоб обидва кінці були поруч один з одним. Використовуйте вільний кінець однієї мотузки, щоб зробити петлю на іншій. Виконайте те ж саме з іншим вільним кінцем другої мотузки. Потім ретельно затягніть обидва вузли.

ВУЗОЛ «ВІСІМКА»

Цей простий вузол використовується для того, щоб кінець мотузки не вислизнув з вашої руки. Його різновид – петля у вигляді вісімки – використовується альпіністами при прив'язуванні до ремня або сидіння. Цей ремінь дуже надійний і міцний. Інший варіант – вісімкове зчеплення, яке служить для з'єднання канатів.

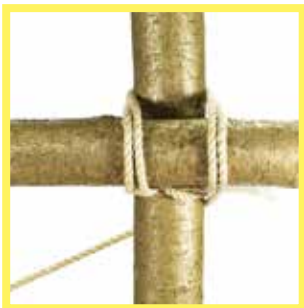
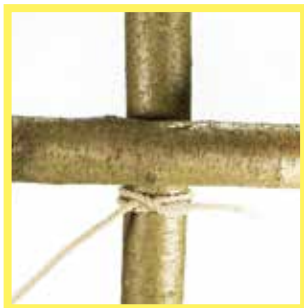
ВУЗЕЛ ДЛЯ УКРОЧЕННЯ

За допомогою інструменту для укорочення ви можете вкоротити мотузку, не відрізаючи її шматок. Спочатку намотайте мотузку відповідно до того, наскільки ви хочете її вкоротити. Зробіть петлю навколо пучка кінцем однієї мотузки та потягніть. З іншого боку, ви робите те саме.

ПРОСТЕ ЗШИВАННЯ

Просте перехресне переплетення є найбільш використовуваним переплетенням у скріплених конструкціях, тому добре вивчіть його. Воно міцно скріплює два стрижні між собою і при правильному виконанні може витримати велике навантаження.

Зав'яжіть петлю човна навколо вертикальної смуги під горизонтальною смугою, яка буде під тиском. Потім оберніть мотузку навколо стрижнів три-чотири рази, як показано на малюнку. Кожна нова обгортка повинна бути поруч із попередньою. Затягніть належним чином. На турніку виконайте скручування всередину, а на вертикальній перекладині - назовні.

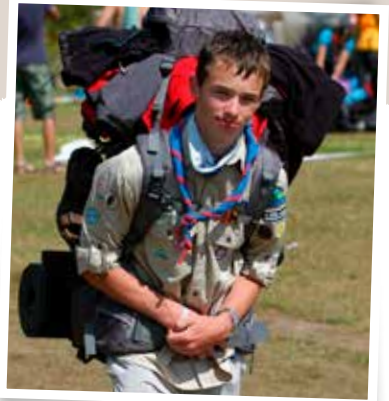
Потім почніть сильно тягнути кріплення кінцем мотузки між прутами. Зробіть близько трьох-чотирьох обертів і затягніть якомога сильніше.

В кінці завершіть плетіння на турніку човниковою петлею.

ВІДПОВІДНЕ ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ ПРИРОДИ

Ми виїжджаємо на природу цілий рік, і навіть осінні тумани, хуртовини чи зимові хуртовини не можуть бути перешкодою. Нам потрібне відповідне спорядження для подорожей. Основне правило – мати при собі все необхідне, але жодного зайвого грама.

ЗОЛОТІ ПРАВИЛА

- » Представляти скаутів, носити скаутський шарф і, у відповідних випадках, форму.
- » Для одягу краще мати більше тонких шарів, ніж кілька товстих.
- » Влітку віддавайте перевагу непомітним природним кольорам, а взимку, коли видимость гірша, вибирайте яскраві та добре помітні кольори.
- » Головний убір допоможе захистити від сонця та дощу.
- » Тримайте все в рюкзаку акуратно. Носити речі в поліетиленових пакетах незручно і неестетично. Тримайте руки вільними.
- » Зайве брати багато запасного одягу, він буде обтяжувати вас і ви не будете ним користуватися.
- » Скаут може обійтися вдвічі меншею кількістю речей, ніж він думає, і в чотири рази менше речей, ніж думає його мама! (Сприймайте це правило з посмішкою, але в ньому є трохи досвіду.)

ВЗУТТЯ

Основною гарного са-мопочуття в експедиції є три речі: взуття, рюк-зак і спальний мішок.

При виборі взуття важливо, щоб воно добре сиділо на нозі, в ідеалі – з товстим носком. Язичок повинен бути пришитий по всій довжині, інакше в черевик потече вода, посиплеться каміння або сніг. Перед початком експедиції взуття повинно бути чистим і сухим, оброблене водовідштовхувальним кремом (шкіра) або оброблене спреєм-просо-чувачем (шкіра та текстиль з шліфуванням). Відразу після повернення з експедиції взуття слід почистити і висушити (тільки в помірному теплі, ні в якому разі не біля вогню), набити старими газетами (вони добре сохнуть зсередини), а пі-сля висихання знову обробити кремом. У далекі подорожі вирушайте тільки в поношеному, міцному взутті. Вони повинні точно сидіти на нозі, інакше утворю-ються садна, пухирі та синці.

РЮКЗАК

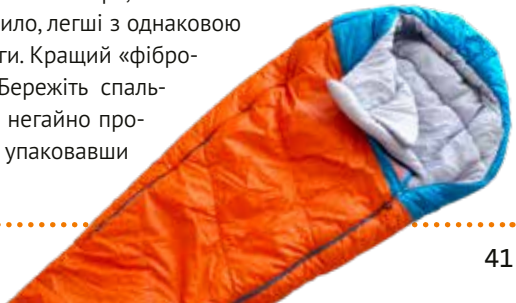
Рюкзак часто лежить на спині годинами і днями. Тому вибирайте уважно. Для багатоден-них походів нам потрібні рюкзаки оптимально до 65 літрів (більші марні, спокушає носити непотрібні речі).

Навіть добре просочені рюкзаки з часом почина-ють намокати, не вірте рекламі. Переважно порівняйте, наскільки зручно рюкзак сидить на спині і наскільки вам підходять відділення та кишені. Стегновий ремінь, що роз-вантажує плечі, еластичний нагрудний ремінь або різні інші стягуючі ремені сьогодні вже звичні.

СПАЛЬНИЙ МІШОК

Комфортний сон у спеку в основному залежить від спальника. Виберіть відповідний, досить великий і теплий спальний мішок. Думайте про те, що ви ще виростете, але і про те, що вам буде холодно в непотрібно великому спальнику. При виборі спальників краще про-консультуйтеся з досвідченим скаутом. Ізоляційний матеріал спальних мішків може бути виготовлений із синтетичних волокон або пір'я, кожне з яких має свої переваги та недоліки. Пухові, як правило, легші з однаковою теплою, але дорожчі та схильні до вологи. Кращий «фібро-вий» спальний мішок - хороший друг. Бережіть спаль-ний мішок! Після повернення з подорожі негайно про-вітріть, зберігайте у вільному вигляді, не упакувавши в транспортну упаковку.

ПАКУВАННЯ РЮКЗАКА

Зовнішній вигляд рюкзака, в який у вас все запаковано, говорить про те, чи ви ще новачок. Не носіть нічого в руках, упакуйте рюкзак належним чином, щоб нічого не стирчало, акуратно розкладіть речі та зберігайте їх в упаковці, особливо щоб не намочити одяг чи спальний мішок, а також щоб не забруднити, напр. від ешусу. Скаут збирає речі сам – і в експедицію, і в табір. Не залишайте це турботливій мамі.

А Не кладіть близько до спини тверді предмети, які б вас штовхали, пам'ятайте, що коли ви пакуєте рюкзак, ви його також носите. Сокири та інші предмети з гострими краями, які можуть проколоти рюкзак, завжди повинні зберігатися в належній упаковці.

Б Покладіть спальний мішок і речі для сну в нижню частину рюкзака (часто є окреме місце), вдень вони вам все одно не знадобляться.

В Ви можете додати до нього предмети середньої важкості, наприклад, ешус (не порожний – займе забагато місця), ліхтарик, довгі штани та інший одяг.

Г Зберігайте найважчі предмети, такі як їжа, консерви, пляшка з водою тощо, в області плечей.

Д Зверху тримайте плащ, посвідчення особи, ніж, документи і гроші в водонепроникному футлярі, кельту і навіть тапочки – можуть знадобитися відразу після приїзду на дачу.

+ Упакуйте так, щоб ви могли легко розпакувати речі, які вам знадобляться під час маршу (наприклад, светр або плащ) або відразу після прибуття на місце (наприклад, кельта).

То ми можемо піти?

ВМІСТ РЮКЗАКА ДЛЯ ОДНОДЕННІЙ ПОДОРОЖІ

- » водонепроникна вітровка та плащ
- » запасні шкарпетки та футболка
- » їжа та напої (1,5 л)
- » туалетний папір або серветки
- » кельта
- » ящик крайньої надії і сірники
- » скаутський блокнот і ручка/олівець
- » мотузка або довший вузол
- » фара або ліхтарик
- » кишеньковий ніж
- » документи, гроші та квитки на громадський транспорт
- » особиста аптечка та необхідні ліки, якщо ви їх приймаєте

ДЛЯ ЕКСПЕДИЦІЇ З НОЧІВЛЕЮ

- » водонепроникна кельта
- » (якщо спимо «під шириною»)
- » спальний мішок і килимок
- » ешус або миска для їжі та ложка
- » спортивні штани на ніч
- » запасна білизна
- » тапочки (якщо будемо спати на дачі) предмети гігієни (мило, рушник, зубна паста та щітка, гребінець)
- » купальники (експедиції влітку)
- » ліхтарик або налобний ліхтар, свічка

ЯК РОЗПІЗНАТИ СКАУТА В ПРИРОДІ

«Скаут – охоронець природи», – йдеться в одному з пунктів скаутського закону. Коли ви будете в підрозділі довше, ви, ймовірно, будете брати участь у кількох бригадах допомоги природі – чистити ліси чи замки, відновлювати колодязі, косити луки, перебирати жаб з доріг, будувати хатини, садити дерева... Все це прийде. Але прибулець вже знає, як поводитися на природі.

Наприклад, він може залишити луг після перерви в експедиції, щоб він був чистішим, ніж до його прибуття. Він будує коло з каменів навколо вогнища, не використовує надмірно великий вогонь і вміє безпечно ним поводитися. Він гасить, чистить і прибирає вогонь, щоб ніхто не знав, що він був. Він не вбиває і не шкодить живим істотам. Він не кидає ножа ні в землю, ні в дерева. Він тихенько пересувається лісом, як індіанець, щоб не насторожити навколишніх, і побачити щось цікаве.

РОЗПАЛЮВАННЯ ПОЖЕЖІ

Вогонь здавна був провідником людини. Мистецтво не тільки швидко й надійно розпалити вогонь, а й підтримувати його та тримати під контролем. Ми спробуємо показати, якими є основні принципи розведення вогню, його підтримки, але особливо безпечного користування ним.

1 Знаходимо відповідне місце – тверде і сухе, бажано на вітрі. Жодні гілки не можуть звисати над каміном, а всі легкозаймисті ми приберемо поблизу. Обмежимо увагу.

2 Приготуємо жито – знайдемо тонкі й зовсім сухі гілки, які легко почнуть горіти. Найпростіше знайти їх під кронами хвойних дерев. Вам знадобиться не менше двох жмень сухих гілок. В середину покласти бересту або інший легкозаймистий природний матеріал.

3 Товстішу деревину знайдемо – тепер гілки товстіші заготовимо, як пальці завтовшки.

4 Будемо будувати хату – над жменю зламаною жита товстіші палиці наструюємо, щоб одна одну тримали. Щоб не сталося, щоб після перегорання жита все впало. Залишаємо невеликий отвір для руки з сірником.

5 Розпалюємо багаття – чекаємо, поки вщунне вітер, і розводимо багаття. Ми підготували достатньо жита і товстішої деревини, щоб мати можливість їх відразу додати.

6 Ми постійно тримаємо вогонь під контролем і наглядом – ніколи не залишайте палаючий вогонь поза полем зору, нещасні випадки можуть статися дуже легко.

7 Після гасіння пожежі правильно маскуємо вогнище.

НЕМАЄ ДЕРЕВА, ЯК ДЕРЕВА

Кожна порода дерева має різну деревину, яка має абсолютно різні властивості горіння. Наприклад, деревина берези і агату горить навіть у вологому стані. Хвойна деревина підходить для розведення вогню, оскільки вона легко запалюється. Однак для приготування їжі вона вже непридатна, оскільки виділяє мало тепла. Набагато краще готувати на дубі, грабі або буку. Будьте обережні з деревиною каштана або бузини, від них розлітаються палаючі осколки.

Жито з хвойних

Береста горить навіть мокра

Букова деревина

ПОЖЕЖНА БЕЗПЕКА

Ви, мабуть, добре знаєте, що вогонь добрий слуга, але поганий господар. Дуже легко може статися так, що при невеликій неувважності або необережності навіть невеликий вогонь або одна свічка можуть стати величезною небезпекою. Тому важливо дотримуватися деяких правил пожежної безпеки:

- » Розводимо вогонь лише в безпечному місці та прибираємо все легкозаймисте в недоступне для нього місце.
- » Ми завжди дотримуємося правил охорони природи і розводимо багаття лише у встановлених місцях.
- » Ми ніколи не кидаємо у вогонь небезпечні або легкозаймисті предмети, такі як пластимаси чи спреї.
- » Ніколи не розпалюйте вогонь під час сильного вітру, палаючі іскри можуть бути дуже небезпечними.
- » Ми ніколи не розводимо відкритий вогонь у наметі (свічки тощо)
- » У нас завжди достатньо води, щоб загасити вогонь.
- » Ми завжди дуже ретельно гасимо пожежу.
- » З маленького забутого вуглецю в могилі може виникнути лісова пожежа.

ПЕРША ДОПОМОГА

ЛІКУВАННЯ ЛЕГКИХ ТРАВМ

РІЖУЧА РАНА

1. Зупиніть кровотечу, натиснувши на рану, або попросіть пацієнта натиснути на рану вільною рукою.
2. Одягніть рукавички. Очистіть місце навколо рани дезінфікуючим засобом і частиною бинта.
3. Залежно від розміру рани обробіть її, заклеївши пластирем або бинтом.
4. Якщо шкіра повністю розрізана, рана велика, глибока, брудна або все ще кровоточить, зверніться до термінової допомоги.

УКУСИ КОМАХ І ЗАСТРЯГЛА ЗАНОЗА

1. Перевірте, чи не залишилося жало в місці ін'єкції. Якщо так, обережно зішкребіть його ножом або витягніть, щоб отрута не потрапила в рану.
2. Продезінфікувати рану, при набряку охолодити холодною водою і нанести Фенистил. Потім заклейте або забинтуйте, якщо укусила отруйна комаха.
3. Якщо шкіра навколо укушеного помітно почервоніла або вражений почав важко дихати, або ви виявили у нього алергію на укуси комах, телефонуйте за номером 155/112.
4. Якщо у вас в шкіру встроилася колючка або осколок, не бійтеся витягти їх пінцетом або вишкребти ножом. Продезінфікуйте і перев'яжіть рану.

МОЗОЛЬ

Якщо ви знаєте, де ваші ноги натирає взуття, замотайте їх пластиром – скотчем перед або під час поїздки, зупиніться і замотайте такі місця, поки не з'явиться пухир. Якщо у вас з'явився пухир, тримайте ноги в чистоті і сухості, якщо він лопне, продезінфікуйте його, не відривайте і заклейте пластиром з подушечкою.

СОНЯЧНИЙ УДАР

У спекотні дні носіть легкий, легкий одяг, капелюх або кепку і пийте багато води. Якщо після спекотного дня у когось болить голова, запаморочиться і знесилиться, помістіть його в тінь, нехай поступово випиває хоча б літр води, мінеральної води чи чаю. Ви можете робити йому холодні компреси. Якщо стан не покращується, забезпечити транспортування до лікарні. У разі погіршення стану телефонуйте 155/112.

РЯТУВАЛЬНИКИ

Якщо ви надали комусь першу допомогу і її недостатньо, сталося те, чого ви не вмієте надати першу допомогу, щось серйозно загрожує життю, здоров'ю чи природі, телефонуйте 155 або 112. Якщо десь горить, телефонуйте 150. Якщо ці номери вам знайомі, вони бентежать, не втрачайте голову і телефонуйте будь-кому. Там вас з'єднають.

Якщо ви не можете зателефонувати, надішліть когось по допомогу. Найкраще, якщо він не один.

Якщо така ситуація трапилася в скаутингу, не соромтеся повідомити про це своєму раднику або лідеру якнайшвидше.

Ви дізнаєтеся, як надавати першу допомогу при інших травмах і надзвичайних ситуаціях, якщо ви залишитеся скаутом і продовжуєте просуватися скаутською стежкою.

ВИКЛИКАЮЧИ ДОПОМОГУ ПО ТЕЛЕФОНУ, ВКАЖІТЬ НАСТУПНЕ:

- 1.** Ваше ім'я та номер телефону (на випадок перерви).
- 2.** Точне місце аварії, щоб рятувальники могли знайти постраждалого.
- 3.** Що сталося, скільки людей поранено і як.
- 4.** Відповідайте на запитання, які вам задають на екстреній лінії.
- 5.** Вішайте слухавку лише тоді, коли вам це скажуть.

АПТЕЧКА

Щоб мати під рукою необхідні прилади для зору, зробіть власну невелику персональну аптечку, яку ви зможете носити з собою в експедиції та тривалі розвідувальні заходи. Ви можете запакувати в свій ящик крайньої надії або мати їх у додатковій упаковці:

- » медичні гумові рукавички вашого розміру – обертають руку та пальці
- » дезінфікуючий розчин у маленькій пляшці, напр. від крапель до ока (не забувайте наклейку, яка вказує на наявність дезінфікуючого розчину!)
- » бинт в непошкодженій упаковці
- » розрізна нашивка з подушкою (3 шт.)
- » ізотермічна плівка
- » гіпс – скотч 2,5 см
- » 1 таблетка паралену (парацетамол) – проти болю та температури вище 38 °С.
- » не менше 2 таблеток карбосорбу – медичного вугілля – з ним нічого не буде. Застосовується при діареї або після блювоти.

Якщо ви приймаєте якісь таблетки, наприклад від алергії, майте кілька в НДБ або аптечці.

Не приймайте та не давайте нікому ліки без відома консультанта, керівника чи відповідального дорослого!

СКАУТСЬКИЙ БЛОКНОТ

Скаутський блокнот – це не звичайний блокнот. Зазвичай він має тверді дошки, щоб краще захистити його вміст, але навіть у цьому випадку через деякий час ви можете побачити, що він багато чого пережив.

Він служить для запису знань, а також досвіду, накопиченого протягом тривалого часу. Скаутський блокнот – це колекція спогадів, до яких кожен любить повертатися, але також криниця корисної інформації. Тому носіть його з собою, щоб записувати в нього все важливе і знайти те, що вам потрібно прямо зараз.

Не забудьте написати в ньому своє ім'я та адресу, щоб у разі втрати знайти дорогу спати.

ЯЩИК КРАЙНЬОЇ НАДІЇ

Ящик крайньої надії — надзвичайно корисний інструмент у надзвичайних ситуаціях, особливо на природі, але вона також добре послужить вам у місті. Найбільш підходящою упаковкою для ящика крайньої надії є жерстяна і плоска коробка, яка служить довго і добре ховається в кишені.

ЯКН включає різні дрібні, але дуже корисні предмети, які можуть заощадити вам багато часу або виручити вас у несподіваній ситуації. Наші рекомендації такі, але можете додати до них щось своє. Важливо, що ЯКН не перестає бути маленьким, кишеньковим.

- сірники та дросель водонепроникному футлярі
- папір і олівець
- дрібні монети (до 10 євро)
- 2 – 3 голки і темна нитка
- кілька гудзиків
- дріт і шматок шпагату
- кнопочки, скріпки, шпильки, цвяхи
- шматочок свічки
- береста і кубик спирту
- лезо бритви
- загорнута крейда
- кілька пластирів і таблеток, які ви приймаєте

Не забувайте, що ЯКН прослужить вам тільки в тому випадку, якщо ви завжди носите його з собою.

ЛАСКАВО ПРОСИМО НА СКАУТСЬКУ СТЕЖКУ!

Іспит новачка – це лише вступ до довгої та цікавішої історії вашої скаутської подорожі. Це лише перші кроки скаутською стежкою. Якщо ви захочете просунути далі, на вас чекають рівні просування скаутів і рейнджерів, професії, виклики та модулі безкоштовної програми. Наприкінці цієї подорожі є «Орел-скаут», найвища нагорода для чоловіків і жінок-скаутів. Це символізує те, чого ми прагнемо в нашій програмі – подолання власних обмежень і розвиток у всіх напрямках.

6 НАПРЯМКІВ РОЗВИТКУ

**ФІЗИЧНИЙ
РОЗВИТОК**

**ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ
РОЗВИТОК**

**СОЦІАЛЬНИЙ
РОЗВИТОК**

**ЕМОЦІЙНИЙ
РОЗВИТОК**

**ДУХОВНИЙ
РОЗВИТОК**

**РОЗВИТОК
ХАРАКТЕРУ**

● ХАРАКТЕР

Категорія, орієнтована на розвиток вашої особистості та цінностей. Ви навчитеся формувати командний дух, познайомитеся з людьми у світі, святим покровителем скаутів, знайдете час помовчати, висловіте свою думку, знайдете щастя та зміцните дружбу.

● СЛУЖБА

Категорія присвячена звичаям наших предків, родині, національній символіці, пізнанню свого оточення та міста, допомозі іншим та природі, основам ввічливості та діалогу. Скаути живуть не лише для себе, а й для інших.

● ЗДОРОВ'Я І СИЛА

Категорія, орієнтована на спорт, здоровий спосіб життя, правильний режим дня, чистоту, виховання поваги до тіла та рух на природі. В здоровому тілі здоровий дух.

● Здібності та навички

Категорія, спрямована на розвиток вашої творчості, пам'яті, роботи з ножем і сокирою та вивчення дерев.

СТЕЖКИ СКАУТА

Коли ви успішно складете іспит новачка, ви зможете розпочати свою подорож трьома етапами скаутської стежки: перший скаут, невідомі стежки та остання вершина.

I. РІВЕНЬ (12-13 РОКІВ) ПЕРШИЙ СКАУТ

На першому етапі скаутської стежки вашим гідом буде сам засновник скаутингу Бі-Пі. Він проведе вас у вашій подорожі, повній пригод, дружби та добра. Не бійтеся пробувати нове, насолоджуйтесь скаутингом, і ви побачите, що цей досвід залишиться з вами на все життя.

.....

II. КЛАС (13-14 РОКІВ) НЕЗНАНІ ДОРОГИ

На другому етапі ви відвідаєте всі частини світу. Ви досліджуватимете різноманіття свого скаутського життя на чотирьох шляхах – у величезній країні льоду, на широкому лузі, повному квітів, у суворій пустелі та дикому лісі.

.....

III. КЛАС (14-15 РОКІВ) ОСТАННІЙ ПІК

Третій етап скаутської стежки перевірить вашу рішучість працювати над собою та не здаватися навіть у складних ситуаціях. Під час сходження на Останню вершину ви потрапите в небезпечний шторм, побуваєте в передгірному селі, випробуєте свою силу і майстерність на скельному навислі та допоможете врятувати нужденних. Поради досвідчених людей допоможуть тобі на цьому шляху – будь то шукач пригод, сільський житель, альпініст чи рятувальник.

СТУПЕНІ СКАУТСЬКОЇ СТЕЖКИ

На правій кишені скаутської сорочки є нашивки ступенів просування.

Іспит новачка не має спеціального символу, наприклад нашивки чи значка. Після його виконання члени зазвичай отримують свій перший скаутський шарф. Однак деякі відділи віддають перевагу іншим, своїм символам і позначенням.

ЩО МИ НАМАГАЄМОСЬ ЗРОБИТИ?

Скаутська програма – це не просто поїздки, розваги та друзі. Ми намагаємося, щоб усе, що ми робимо, мало додаткове значення – щоб кожен скаут та скаутка поступово розвивалися та вдосконалювалися. Тому ми граємо в різні ігри, отримуємо дипломи, спеціалізації та виклики, щоб пізнати один одного краще, вдосконалюватися та вчитися долати свої можливості. Ми намагаємося переконатися, що одного дня, коли ваша скаутська подорож закінчиться, ви станете всебічно розвинутою людиною, яка зробить світ навколо вас трохи кращим.

СКАУТСЬКА СТЕЖКА МАЄ РІЗНІ ФОРМИ

Посібники «Skautský chodník – Prvý skaut, neznáme cesty i Posledný vrchol» – це офіційні оцінки, якими підготували для всіх чоловіків і жінок скаутів у Словаччині, але ваш загін або корпус може вибрати власну систему оцінок, спеціальностей і завдань. Важливо, щоб ви постійно розвивалися, вдосконалювалися в міру своїх можливостей.

СПЕЦІАЛЬНОСТІ

Крім рівнів просування, ви також можете розпочати проходження професійних курсів. Вирішувати вам, який з викликів вибрати. Кожен з них допоможе краще пізнати обрану територію та вдосконалюватися в ній.

Скаути та рейнджери мають ідентичні спеціальності. Після проходження спеціалізації ви отримаєте круглу нашивку даної спеціалізації, яку ви можете пришити на правий рукав вашої скаутської сорочки. Більшість фахівців мають дві освіти. Зелений диплом допоможе вам відкрити освоєні в обраній сфері. Червоний диплом спеціаліста вже більш вимогливий, але якщо ви надзвичайний знавець цього фаху, ви також маєте право його отримати. Ви можете заповнити безпосередньо черво-

ний рівень. Лише деяким професіоналам для цього також потрібен зелений ступінь.

Нашивки зеленого і червоного ступеня професійних жінок однакові, відрізняються лише кольором облямівки. Якщо ви хочете трохи адаптувати формулювання спеціалізації, ви можете запропонувати це своєму керівнику, і він повинен її заздалегідь затвердити.

ЯКІ ПРОФЕСІЇ ВАС ЧЕКАЮТЬ?

Ви можете знайти повний список спеціалізацій та їхні точні вимоги на веб-сайті словацького скаутингу: www.skauting.sk

ВИКЛИКИ

Виклики, на відміну від професійних, означають не спеціалізацію в якійсь галузі, а подолання певного випробування та досягнення складної мети.

Найвідомішим випробуванням є «Три орлині пір'я» – випробування, яке проходить не кожен. Мати можливість не їсти й не пити нічого, окрім чистої води протягом 24 годин, не видавати жодного звуку протягом 24 годин і проводити 24 години абсолютно самотнім, непомітним, непросто, і тому це виклик. Подібне завдання – провести 24 години на дереві або піднятися на три високі вершини. Перш ніж почати завдання, його має схвалити ваш лідер. На Скаутській стежці ви відкриватимете завдання одне за одним після завершення окремих категорій.

ВІЛЬНІ ПРОГРАМНІ МОДУЛІ

Є частини програми, які не можна безпосередньо віднести до рівнів просування, спеціалізації або викликів. Наразі бойскаути та дівчата також можуть пройти безкоштовний модуль програми «Вобрісі».

Перший розвідник
1. ступінь

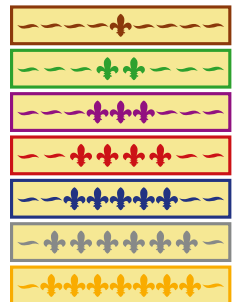
Невідомі дороги
2. ступінь

Остання вершина
3. ступінь

● Характер			
● Служба			
● Здоров'я і сила			
● Здібності та навички			

7 ЛІЛІЙ

За роки вашої скаутської діяльності ви можете отримати нагороду 7 лілій за активність і роботу, що виходить за межі звичайної діяльності. Це не нагорода за характер чи риси характеру, як-от змагання за Лицарську стрічку. Не обов'язково досягати великих результатів – з 7 ліліями цінуються зусилля, активність і бажання. Якщо ви хочете отримати 7 лілій, домовтеся зі своїм радником або лідером. Вони з радістю розкажуть, як їх отримати.

ВЕДМІДЬ-СКАУТ

Якщо ви будете наполегливі та активні на скаутській стежці, ви можете отримати нагороду «Ведмідь-скаут» у її кінці. Воно належить тому, хто пройшов усі його етапи і виконав щось зайве. Отримати нагороду «Ведмідь-скаут» можна до свого 16-річчя.

Умови отримання Ведмеда Скаута:

- складений вступний іспит
- Скаутську присягу складено
- успішне проходження скаутських етапів просування – Скаутська стежка
- отримання 3 спеціалізацій: Перша допомога, Кемпер + одна факультативна спеціалізація
- отримати 2 виклики: Блакитне життя + одне необов'язкове завдання
- отримання 2 рівня 7 лілій

ОРЕЛ-СКАУТ

Найвища мета словацької скаутської програми – стати «Orlí skaut». Це доказ рішучості, сміливості та бажання продовжувати вдосконалюватися та робити світ кращим. Нагороду «Orlí skaut» можна отримати до 20-річчя.

Умови отримання Орла-скаута:

- складений вступний іспит
- Скаутську присягу складено
- успішне проходження скаутських етапів просування – Скаутська стежка
- успішне проходження рейнджерських етапів просування – Рейнджер горизонт
- отримання 5 спеціалізацій: Громадянин, Кемпер, Культура, Перша допомога та Природоохоронець
- отримання виклику «Лицарські стрічки».
- отримання 4 рівня 7 лілій
- подання Рекомендації керівника (можна завантажити на skauting.sk)

Оригінальні умови можна знайти на сайті skauting.sk у розділі Програма.

МІЙ ПРОГРЕС

Як новачок, я вдосконалюватиму наступні навички:

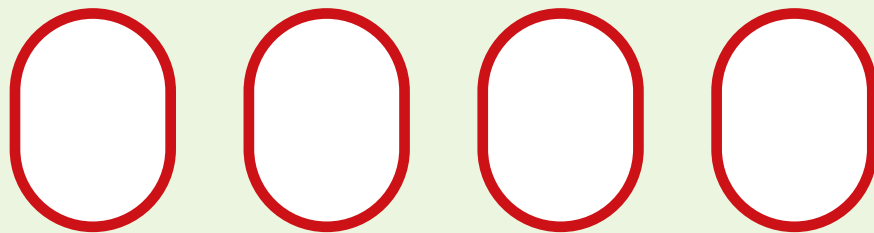

Найближчим часом буду працювати за такими спеціалізаціями:

Four empty green circles arranged horizontally, intended for selecting specializations.

Найближчим часом я буду виконувати такі виклики:

Four empty red rounded rectangles arranged horizontally, intended for selecting challenges.

Найближчим часом я завершу такі вільні модулі програми:

**Я ЗАВЕРШИВ ІСПИТ
НОВАЧКА:**

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

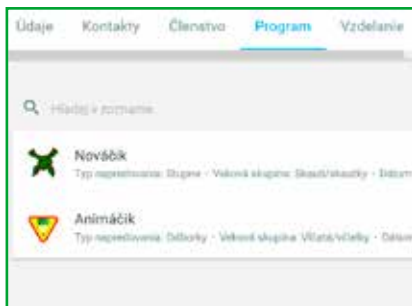

**Я ПРИЙНЯВ СКАУТСЬКУ
ПРИСЯГУ:**

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

TI-PI

Запишіть свій успіх після завершення тесту новачка в інформаційній системі Tee-pee. Якщо ви ще не активували свій профіль, ваш радник або лідер підрозділу обов'язково допоможе вам у цьому. Якщо ви вже ним користуєтеся, виберіть складання іспиту новачка у своєму профілі в розділі «Програма».
skauting.tee-pee.com

ЗАВДАННЯ ПІДРОЗДІЛУ

У деяких підрозділах традиція новацького іспиту доповнюється деякими додатковими завданнями. Тут ви можете записати додаткові знання або навички, які потрібні новачкам у вашому підрозділі.

A large rectangular area with a green border, containing ten horizontal orange lines for writing.

ЗАВЕРШЕННЯ ІСПИТУ НОВАЧКА

Тут можна відзначити виконання окремих завдань вступного іспиту.

- 1** Ознайомився з кожним пунктом Скаутського закону за допомогою обраної цікавої діяльності (намалювати комікс на задану тему, придумати символічні жести, створити плакат, показати пантоміму...).
- 2** Я обрав один чи кілька пунктів Скаутського Закону, в яких значно покращився, разом із вожатим визначив конкретне завдання та постійно працюю над собою.
- 3** Я можу вимовити формулювання Скаутського Закону, Запоруки та Щоденного Наказу та знаю принаймні один практичний спосіб їх запам'ятати.
- 4** Я знаю, хто і коли заснував скаутинг у світі та в нашій країні та знаю коротку історію скаутингу.
- 5** Я знаю основну символіку скаутингу: скаутську емблему, скаутський девіз, скаутське вітання, скаутську форму та скаутський гімн.
- 6** Зав'яжу шість скаутських вузлів (зчеплення швидкої допомоги, шотландське зчеплення, корабельна петля, рибальське зчеплення, вузол-вісімка, вузол для укорочення) і простий хрестик (просте зшивання). Покажу їх практичне використання.
- 7** Я брав участь як мінімум у двох одноденних експедиціях на природу і показав, що вмію правильно готуватися до природи:
  - Я вмію правильно вибирати взуття та правильно пакувати рюкзак
  - Я можу лікувати звичайні дрібні травми (садна, пухирі...)
- 8** Я проходив не менше 20 кілометрів в експедиціях.
- 9** У мене є аптечка і ношу її з собою.
- 10** Я можу розпалити вогнище та добре замаскувати спалах.
- 11** Якщо мій підрозділ має інші спеціальні завдання для новачків, я їх також виконаю.

НОВАЧОК призначений для кожного новачка бойскаута.

Він готує вас до початку пригодницької подорожі та проводить вас через історію скаутингу. Життя скаута сповнене дружби, пригод, нових навичок.

Віримо, що після успішного завершення новацької подорожі ви продовжите свою групу скаутського стежкою. Новачок — це лише початок, тож не вагайтесь і починайте скаутську подорож.

